

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS
BIZTONSÁGPOLITIKAI
FŐKÉPVISELŐJE

Brüsszel, 2019.6.3.
JOIN(2019) 11 final

KÖZÖS JELENTÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a katonai mobilitásról szóló cselekvési terv végrehajtásáról

I. BEVEZETÉS

1. A katonai mobilitás javítása egy 2017. november 10-én indított kulcsfontosságú uniós kezdeményezés¹. Hozzá fog járulni az európai védelmi unió megteremtéséhez, amelyet Juncker elnök az Unió helyzetéről szóló 2017. évi beszédében² sürgetett. Hozzájárul a Tanács által – az EU kül- és biztonságpolitikára vonatkozó globális stratégiájának³ ismertetését követően – 2016. november 14-én elfogadott biztonsági és védelmi célkitűzések⁴ eléréséhez. A katonai mobilitás végrehajtása egyrészt – többek között projektszinten – az állandó strukturált együttműködésnek, másrészt az uniós tagállamok által 2018. június 25-én hozott konkrét intézkedések végrehajtásának megfelelően zajlik⁵. Továbbá az együttes nyilatkozatok⁶ végrehajtásának, illetve a katonai mobilitásra vonatkozóan személyi szinten folytatott strukturált párbeszédnek a keretében az EU és a NATO közötti együttműködés kiemelt területe.
2. Ez a kezdeményezés kihasználja a polgári-katonai szinergiákat a katonai személyzet, anyagok és berendezések mobilitásának javítására a rutintevékenységek, valamint a krízis- és konfliktushelyzetek során az EU-n belül és kívül, valamennyi közlekedési mód és valamennyi stratégiai irány vonatkozásában. Lehetővé fogja tenni, hogy az uniós tagállamok gyorsabban és hatékonyabban lépjenek fel a közös biztonság- és védelempolitika, valamint a nemzeti és multinacionális tevékenységek összefüggésében.
3. Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelője és a Bizottság 2018. március 28-án ismertette a katonai mobilitásról szóló cselekvési tervet (a továbbiakban: cselekvési terv)⁷. A Tanács 2018 júniusában üdvözölte a cselekvési tervet, és sürgette annak gyors végrehajtását valamennyi érintett érdekelt fél szoros együttműködésével⁸. A Tanács továbbá 2018. november 19-én üdvözölte az elért eredményeket, és további iránymutatást adott a következő lépések tekintetében⁹. Ezen a 2019. május 13-i eredményjelentésen túlmenően, illetve ezt kiegészítve, az Európai Védelmi Ügynökség irányítóbizottsága üdvözölte az Ügynökség első éves jelentését a katonai mobilitásról.
4. A cselekvési terv felvázolja a konkrét lépéseket és ütemtervet, és kiemeli, hogy az Unió hozzáadott értékkel bír a katonai mobilitás javítására irányuló uniós tagállami erőfeszítések elősegítésében és lehetővé tételében. Az Unió különösen a polgári-katonai szinergiák

¹ Közös közlemény az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – A katonai mobilitás javítása az Európai Unióban (JOIN(2017) 41 final).

² Juncker elnök, Az Unió helyzetéről szóló 2017. évi beszéd, 2017. szeptember 13., http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-17-3165_hu.htm

³ Közös jövőkép, közös fellépés: Erősebb Európa – Globális stratégia az Európai Unió kül- és biztonságpolitikájára vonatkozóan, 2016. június, https://eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf

⁴ A Tanács következtetései az EU globális stratégiájának a biztonság és a védelem területén történő végrehajtásáról, 2016. november 14., <https://www.consilium.europa.eu/media/22459/eugs-conclusions-st14149en16.pdf>

⁵ A Tanács következtetései: Biztonság és védelem az EU globális stratégiájának összefüggésében, 2018. június 25., 18. pont, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10246-2018-INIT/hu/pdf>

⁶ Az Európai Tanács elnökének, az Európai Bizottság elnökének és az Észak-atlanti Szerződés Szervezete főtitkárának együttes nyilatkozata az EU és a NATO közötti együttműködésről, https://www.consilium.europa.eu/media/36096/nato_eu_final_eng.pdf

⁷ Közös közlemény az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a katonai mobilitásról szóló cselekvési tervről (JOIN(2018) 05 final), 10. o.

⁸ Az Európai Tanács ülése (2018. június 28.) – Következtetések, 2018. június 28. <https://www.consilium.europa.eu/media/35936/28-euco-final-conclusions-en.pdf>

⁹ A Tanács következtetései: Biztonság és védelem az EU globális stratégiájának összefüggésében (13978/18), 2018. november 19., <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13978-2018-INIT/hu/pdf>

azonosításával, valamint a meglévő szakpolitikák és eszközök mozgósításával tud mindehhez hozzájárulni három fő területen (közlekedési infrastruktúra, szabályozási és eljárási kérdések, valamint egyéb horizontális témák). A Bizottság szolgálatai, az Európai Külügyi Szolgálat – beleértve az Európai Unió Katonai Törzsét – és az Európai Védelmi Ügynökség szoros és folyamatos együttműködése révén, valamint a nemzeti szuverenitás és döntéshozatal tiszteletben tartása mellett az uniós tagállamok összkormányzati megközelítésben való teljes körű részvételének köszönhetően jelentős eredmények születtek a cselekvési terv végrehajtása tekintetében.

5. A cselekvési terv értelmében 2019 nyaráig kell elkészíteni az első eredményjelentést¹⁰. Ez a jelentés ismerteti az eddig elért lényegi és kézzelfogható eredményeket, valamint a jövőbeli terveket.

II. A KATONAI MOBILITÁSRA VONATKOZÓ KATONAI KÖVETELMÉNYEK AZ EU-N BELÜL ÉS KÍVÜL

A. A katonai követelmények meghatározása

6. A cselekvési terv végrehajtása során a katonai mobilitásra vonatkozóan az EU-n kívül és belül alkalmazandó katonai követelmények (a továbbiakban: katonai követelmények) meghatározása jelentette a kiindulópontot. A katonai követelményeket az Európai Unió Katonai Törzse dolgozta ki szoros együttműködésben az uniós tagállamokkal, a bizottsági szolgálattal, valamint a releváns uniós ügynökségekkel és szervekkel, beleértve az Európai Védelmi Ügynökséget, adott esetben konzultálva a NATO-val és egyéb releváns érdekelt felekkel. A Tanács továbbá – az összkormányzati megközelítés alkalmazásával – felkérte a védelmi minisztériumokon kívüli érintett illetékes nemzeti hatóságokat, hogy vegyenek részt ebben a folyamatban.
7. Az Európai Unió Katonai Bizottsága elfogadta, majd a Tanács ezt követően jóváhagyta a katonai követelményeket: az átfogó, magas szintű részt 2018. június 25-én, majd a mellékleteket 2018. november 19-én. A katonai követelmények konszolidálására 2018. november 28-án került sor¹¹.
8. A katonai követelmények célja a katonai erők (személyzet, anyagok és eszközök) mobilitásának javítása az EU-n belül és kívül. Olyan stratégiai és operatív eszközök, amelyek lehetővé teszik a katonai fellépést, támogatva az uniós stratégiai autonómiát, illetve lehetővé téve az uniós tagállamok erőinek alkalmazását, újbóli alkalmazását és fenntartását az uniós célkitűzés vonatkozó elemeinek elérése, valamint az uniós tagállamok nemzeti követelményeinek teljesítése érdekében.
9. A katonai követelmények tartalmazzák a katonai mobilitásra vonatkozó szükséges elveket és legfontosabb szempontokat, és átfogóan kitérnek a katonai mobilitást befolyásoló valamennyi tényezőre. Számos fő területet érintenek, így a tervezést és a támogatást, a közlekedési infrastruktúrát, jogi és szabályozási kérdéseket, a közlekedési erőforrásokhoz és támogatáshoz való hozzáférést, a koordinációt és az információcserét, a biztonságot, a képzést és a környezeti megfontolásokat. A dokumentum alapvető részét képezi a teljes uniós közlekedési

¹⁰ Közös közlemény az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a katonai mobilitásról szóló cselekvési tervről (JOIN(2018) 05 final), 10. o.

¹¹ A katonai mobilitásra vonatkozó katonai követelmények az EU-n belül és kívül (ST 14770/18), 2018. november 28.

infrastruktúra földrajzi hatókörének meghatározása, ami az uniós tagállamok szerint elengedhetetlen a katonai mobilitáshoz. A NATO általános infrastrukturális jellemzői, amelyeket a NATO főtitkára 2018 májusában ismertetett, szintén megjelennek a katonai követelményekben, ami hozzájárul a katonai követelményrendszerek közötti koherencia biztosításához, támogatva mindkét szervezet e téren folytatott munkáját.

B. A katonai követelmények részleges aktualizálása

10. A katonai követelmények jóváhagyása a katonai és polgári közlekedési infrastruktúrára vonatkozó követelményekkel kapcsolatos hiányelemzés elvégzéséhez vezetett¹² (lásd a 17–21. pontot). A hiányelemzésnek a Politikai és Biztonsági Bizottság előtt történt ismertetésén túl, 2019. május 8-án a Politikai és Biztonsági Bizottság felkérte az Európai Külügyi Szolgálatot/az Európai Unió Katonai Törzsét, hogy a hiányelemzés figyelembevételével aktualizálja a katonai követelményekkel kapcsolatos közlekedési infrastrukturális paramétereket és földrajzi adatokat. Az Európai Unió Katonai Törzse az uniós tagállamokkal, a bizottsági szolgálatokkal és az Európai Védelmi Ügynökséggel szorosan együttműködve, illetve adott esetben személyi szinten a NATO-val konzultálva elkészítette a frissítéstervezetet, tekintettel az aktualizált katonai követelmények 2019 nyaráig történő, Tanács általi jóváhagyására. A NATO személyzetének a strukturált párbeszédbe való bevonását követően a NATO 2019. március 22-én továbbította az aktualizált általános infrastrukturális paramétereket az EU-nak.

III. KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA

11. A fegyveres erők EU-n belüli és kívüli jobb mobilitása érdekében folyamatban van az infrastrukturális akadályok lebontása. Ebben az összefüggésben a cselekvési terv alapvető pillérét képezi a védelmi igények és a transzeurópai közlekedési hálózat közötti szinergiák fokozása.
12. A cselekvési terv elfogadása óta jelentős eredmények születtek ezen a téren, és valamennyi eddig tervezett fellépés lezárult.

A. A kettős felhasználású közlekedési infrastruktúra finanszírozása

13. A Bizottság 2018. május 2-án a 2021–2027-es időszakra vonatkozó Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében a polgári-katonai kettős felhasználású projektek finanszírozása érdekében 6,5 milliárd EUR összegű katonai mobilitási keretre tett javaslatot. A rendeletjavaslatba¹³ bekerültek a kettős felhasználású közlekedési infrastruktúra finanszírozására vonatkozó konkrét rendelkezések. A társjogalkotók 2019. március 7-én egyetértésre jutottak a 2021–2027-es időszakra vonatkozó Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel szembeni irányuló javaslat szövegével kapcsolatban, amely tartalmazza a kettős felhasználású projektek finanszírozásáról szóló szükséges rendelkezéseket¹⁴, és a

¹² Közös bizottsági szolgálati munkadokumentum Katonai követelmények és a transzeurópai közlekedési hálózat: hiányelemzés, (SWD(2019) 175 final).

¹³ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, valamint az 1316/2013/EU és a 283/2014/EU rendelet hatályaon kívül helyezéséről, 2018. június 6.

¹⁴ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, valamint az 1316/2013/EU és a 283/2014/EU rendelet hatályaon kívül helyezésétől –

Tanács és az Európai Parlament azóta jóváhagyta a rendeletjavaslatot. A 2021–2027-es időszakra vonatkozó Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz tekintetében a pénzügyi előirányzatok véglegesítésére a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tárgyalások részeként fog sor kerülni.

14. Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz a javaslatnak megfelelően a közlekedési infrastrukturális projektek finanszírozásához is hozzá fog járulni a katonai követelményeknek való jobb megfelelés érdekében. Az EU hozzájárulása így lehetővé teszi, hogy a tagállamok védelmi és polgári közlekedési célkitűzéseket egyaránt szolgáló infrastruktúraszakaszokat építsenek ki.

Katonai követelmények

15. A katonai követelmények Tanács általi jóváhagyása jelentette a katonai mobilitás közlekedési infrastrukturális vonatkozásaival kapcsolatos munka kiindulópontját (lásd a fenti 6–9. pontot).

Hiányelemzés

16. A kettős felhasználású projektek finanszírozása terén a katonai és a polgári követelmények közötti eltérések azonosítása jelentette a következő lépést. A hiányelemzés összehasonlítja egyfelől a katonai infrastrukturális szabványokat és a katonai követelmények katonai hálózatának földrajzi kiterjedését, másfelől a jelenlegi műszaki követelményeket és a transzeurópai közlekedési hálózat infrastruktúrájának földrajzi hatókörét, beleértve az azonosított gyakorlati mérséklési intézkedéseket azokon a területeken, ahol eltérések figyelhetők meg.
17. A Tanács 2019. május 3-án közös bizottsági szolgálati munkadokumentum¹⁵ formájában kézhez kapta a hiányelemzést.
18. Az értékelés összességében pozitív: az infrastrukturális követelmények tekintetében a katonai szabványok nagy része főszabály szerint összeegyeztethetőnek tekinthető a transzeurópai közlekedési hálózatra vonatkozó követelményekkel; és a földrajzi adatok (a katonai hálózat) tekintetében a katonai célokból relevánsnak minősített infrastruktúra 94 %-a átfedést mutat a transzeurópai közlekedési hálózat földrajzi kiterjedésével. Továbbá gyakorlati mérséklési intézkedések azonosítására került sor azokban az esetekben, amikor jelentős eltérések mutatkoztak a katonai és a transzeurópai közlekedési hálózatra vonatkozó követelmények között.
19. A hiányelemzés eredményének két fontos következménye van. Először, a katonai mobilitási hálózat, valamint a transzeurópai közlekedési hálózat földrajzi kiterjedése közötti átfedés azonosítása fogja meghatározni az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz összefüggésében a katonai mobilitási keretből finanszírozott kettős felhasználású projektek földrajzi lefedettségét, mert csak azok a projektek támogathatók, amelyek a katonai mobilitási földrajzi hálózathoz és a transzeurópai közlekedési hálózathoz is kapcsolódnak. Az uniós tagállamok által a katonai mobilitás és a transzeurópai közlekedési hálózat szempontjából lényegesnek tartott közlekedési infrastruktúrák közötti 94 %-os átfedés bizonyítja a polgári és katonai közlekedés közötti szinergiák fennállását.
20. Másodszor, a korábban említetteknek megfelelően, a Politikai és Biztonsági Bizottság a hiányelemzés eredményeinek figyelembevételével felkérte az Európai Külügyi Szolgálatot/az Európai Unió Katonai Törzsét, hogy aktualizálja a katonai követelményeket, tekintettel e

Eredményjelentés, az Európai Unió Tanácsa, 2018/0228(COD), 2019. március 13.,
<https://www.consilium.europa.eu/media/38507/st07207-re01-en19.pdf>

¹⁵ Lásd a fenti 11. lábjegyzetet.

követelmények 2019 nyaráig történő, Tanács általi jóváhagyására. Az aktualizálás várhatóan tovább csökkenti a katonai és polgári közlekedési infrastrukturális követelmények közötti eltéréseket, valamint a katonai és kettős felhasználású követelmények közötti eltéréseket (lásd lent). A katonai követelmények aktualizálását követően a hiányelemzés felülvizsgálatára is sor fog kerülni.

A kettős felhasználásra vonatkozó követelmények

21. A 2021–2027-es időszakra vonatkozó Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel szülő rendeletre irányuló javaslat előírja, hogy a Bizottság fogadjon el olyan végrehajtási jogi aktust, amely szükség esetén meghatározza mindenekelőtt a kettős felhasználású infrastrukturális fellépések bizonyos kategóriáira vonatkozó infrastrukturális követelményeket. A Bizottság be fogja vonni az Európai Külügyi Szolgálatot, az uniós tagállamokat és az érintett érdekelt feleket ebbe a folyamatba. Az érdekelt felekkel folytatott konzultáció 2019 áprilisának közepén kezdődött.
22. A hiányelemzés megteremtette a kettős felhasználásra vonatkozó követelmények meghatározásának alapjait, és ezek a követelmények várhatóan 2019 végére kidolgozásra kerülnek, hogy készen álljanak az elfogadásra, mire megtörténik a 2021–2027-es időszakra vonatkozó Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz elfogadása.

Tervezett kettős felhasználású projektek

23. Amint az uniós tagállamok meghatározzák a meglévő infrastrukturális projektek és a lehetséges új infrastrukturális projektek szükséges aktualizálási pontjait, és miután sor került a kettős felhasználásra vonatkozó követelmények megállapítására, a Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat a tagállamokkal és valamennyi érintett érdekelt féllel együtt megkezdi a tervezett kettős felhasználású projektekkel kapcsolatos munkát. Ennek végrehajtása 2020-ra fejeződik be.

B. A transzeurópai közlekedési hálózatról szóló rendelet felülvizsgálata

24. A Bizottság jelezte a transzeurópai közlekedési hálózatról szóló rendelet¹⁶ felülvizsgálatát, amely várhatóan 2020 első szemeszterében fejeződik be. A Bizottság a felülvizsgálati folyamat során figyelembe fog venni bizonyos katonai és/vagy a kettős felhasználásra vonatkozó követelményeket.

C. TENtec információs rendszer

25. A TENtec a Bizottság olyan információs rendszere, amely koordinálja és támogatja a transzeurópai közlekedési hálózattal kapcsolatos szakpolitikát.
26. Ez a rendszer a katonai mobilitás szempontjából már rendkívül hasznosnak bizonyult, mert lehetővé tette a katonai követelményekben meghatározott földrajzi adatok vizuális formában való megjelenítését és az interaktív TENtec katonai mobilitási térképes alkalmazás¹⁷ létrehozását. Ennek az alkalmazásnak a segítségével vizuálisan elemezhető a katonai mobilitási hálózat, különböző számítások végezhetőek el a katonai mobilitási hálózaton.

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 1315/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról és a 661/2010/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 2013.12.20., 1. o.).

¹⁷ Az interaktív alkalmazáshoz való hozzáférésre a szükséges ismeret elve alapján van lehetőség a move-tentec@ec.europa.eu e-mail-címen történő kapcsolatfelvétel révén.

kiterjedtségét és a transzeurópai közlekedési hálózattal való átfedését illetően, továbbá lehetővé teszi a határokon átnyúló kapcsolatokat.

27. Ezen túlmenően folyamatosan zajlik a TENtec fejlesztése: például 2019 nyarán várható a TENtec műszaki paraméterek szempontjából való frissítése, amely alapvető katonai mobilitási megfontolásokat is figyelembe fog venni.

Végezetül, a cselekvési terv utal a katonai és polgári adatbázisok lehetséges összekapcsolására. Az ilyen fellépés megvalósíthatóságát illetően 2020-ban kezdődnek konzultációk az érintett felekkel.

IV. VESZÉLYES ÁRUK SZÁLLÍTÁSA

28. A katonai veszélyes áruk szállítása további olyan terület, ahol az uniós fellépés hozzáadott értéket teremthet. Az Európai Védelmi Ügynökség a bizottsági szolgálatokkal szorosan együttműködve felmérést végzett a katonai veszélyes áruk szállítására vonatkozó meglévő szabályokkal kapcsolatban. A megállapításokat, amelyek további vizsgálatok tárgyát fogják képezni, 2019 áprilisában ismertette az Európai Védelmi Ügynökségben részt vevő uniós tagállamok előtt.
29. A felmérés feltérképezi a nemzeti jogszabályi kereteket, és a veszélyes áruk mozgásának akadályaira és korlátozásaira összpontosít. Sor került a katonai veszélyes áruk szállítására vonatkozó nemzeti eljárások jegyzékének összeállítására, és elkészült egy kérdőív, amelyet az uniós tagállamok 2018. október 8-án kaptak meg.
30. Emellett a katonai mobilitásra vonatkozó EU–NATO strukturált párbeszéd keretében az EU és a NATO elemezte a veszélyes áruk szállításával kapcsolatos fellépéseik közötti lehetséges szinergiákat. Ebben a tekintetben a releváns NATO szabványosítási megállapodás, valamint egyéb referenciadokumentumok EU-val való megosztása lehetővé fogja tenni az erőfeszítések összehangolását a veszélyes áruk szállítása terén, illetve a katonai mobilitáshoz kapcsolódó egyéb területeken is.
31. A Bizottság szolgálatai jelenleg elemzik a különböző olyan lehetőségeket, amelyek gördülékennyé tehetik a veszélyes áruk szállítását, és ezáltal javíthatják a katonai mobilitást. Az EU releváns programjainak és kezdeményezéseinek további kidolgozásakor sor fog kerülni az említett elemzés eredményeinek figyelembevételére, többek között az Európai Védelmi Ügynökség keretében. Az Európai Védelmi Ügynökség felmérésének eredménye, amely 2019 nyarán várható, emellett hozzá fog járulni a megvalósíthatóság és a további uniós szintű fellépések szükségességének értékeléséhez a cselekvési tervnek megfelelően.
32. A veszélyes áruk szállításával kapcsolatos fellépések kidolgozására az Európai Védelmi Ügynökség, a Bizottság szolgálatai és az Európai Külügyi Szolgálat/ az Európai Unió Katonai Törzse közötti szoros együttműködés keretében kerül sor. A veszélyes áruk szállításával foglalkozó, polgári szakértőkből álló bizottság¹⁸ rendszeres tájékoztatást kap.

V. VÁM ÉS HOZZÁADOTTÉRTÉK-ADÓ

A. Vámügyek

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/68/EK irányelve (2008. szeptember 24.) a veszélyes áruk szárazföldi szállításáról (HL L 260., 2008.9.30., 13. o.).

33. A cselekvési terv továbbá konkrét fellépéseket azonosít a határokon átnyúló katonai mozgásokkal kapcsolatos vámalakiságok egyszerűsítése és egyszerűsítése érdekében a NATO-val való szinergiák biztosítása mellett. A jelenlegi, 2016 májusa óta hatályban lévő uniós vámjogszabályok lehetővé teszik a 302. számú formanyomtatvány – a NATO által a kizárólag az árutovábbítási eljárások esetében használandó vámáru-nyilatkozatként kidolgozott konkrét vámügyi formanyomtatvány – használatát. Ezek a jogszabályok módosulhatnak, hogy a 302. számú formanyomtatványt alkalmazni lehessen az árutovábbításon kívül egyes további vámeljárások, így például az import és az export esetében is (az utóbbira ideiglenes alapon kerül sor).
34. Ezzel párhuzamosan egy 302. számú uniós formanyomtatvány kidolgozása hatékonyabbá tenné a NATO hatáskörén kívül eső, határokon átnyúló katonai mozgást. Ezt a formanyomtatványt azok az uniós tagállamok is használhatnák, amelyek nem tagjai a NATO-nak. A 302. számú NATO és a 302. számú uniós formanyomtatvány lehető legteljesebb – az azonos formanyomtatványok használatának céljából történő – harmonizálásával a kapcsolódó vámeljárások hatékonysága EU-szerte nőne, ami a katonai mozgások egységes vámügyi kezelését is biztosítaná valamennyi uniós tagállamban.
35. Az uniós tagállamok széles körben támogatták műszaki szinten a határokon átnyúló katonai mozgásokhoz kapcsolódó vámalakiságok egyszerűsítéséhez szükséges jogi módosítástervezeteket, valamint a 302. számú uniós formanyomtatvány bevezetését. Az Európai Védelmi Ügynökség a vámügyi ad hoc programja keretében elősegítette a 302. számú uniós formanyomtatvány sablonjának kidolgozását, majd megosztotta a NATO-val. A 302. számú formanyomtatvány NATO és EU közötti teljes körű harmonizálása attól függ, hogyan értékeli a NATO az átdolgozott 302. számú formanyomtatványt. A 302. számú uniós formanyomtatvány használatának jogi alapja azáltal teremthető meg, hogy a formanyomtatvány sablonja bekerül az uniós vámjogszabályokba.
36. A jogi módosításokhoz szükség van két bizottsági rendelet – az Uniós Vámkódexről¹⁹ szóló felhatalmazáson alapuló jogi aktus²⁰ és az Uniós Vámkódexről szóló végrehajtási jogi aktus²¹ – módosítására. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus²² módosítástervezeit a Bizottság várhatóan 2019 őszén fogadja el, a végrehajtási jogi aktus²³ módosítástervezetét a Bizottság legkorábban 2020 elején fogadja el.

B. Hozzáadottérték-adó

37. A Bizottság további fontos eredménye a hozzáadottérték-adónak és a jövedéki adónak az uniós keretben végzett védelmi feladatok tekintetében történő módosítására vonatkozó javaslat²⁴ elfogadása 2019. április 24-én. Mivel a NATO védelmi feladataiban a saját országokon kívül részt vevő fegyveres erők ellátása esetében már alkalmazhatók ilyen

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Uniós Vámkódex létrehozásáról (átdolgozás) (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).

²⁰ A Bizottság (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelete (2015. július 28.) a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Uniós Vámkódex egyes rendelkezéseit kifejtő részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 343., 2015.12.29., 1. o.).

²¹ A Bizottság (EU) 2015/2447 végrehajtási rendelete (2015. november 24.) az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 343., 2015.12.29., 558. o.).

²² Lásd a fenti 18. lábjegyzetet.

²³ Lásd a fenti 19. lábjegyzetet.

²⁴ COM(2019) 192/F1: Javaslat – A Tanács irányelve a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelvnek és a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezésekről szóló 2008/118/EK irányelvnek az uniós keretben végzett védelmi feladatok tekintetében történő módosításáról.

mentességek, a javaslat biztosítani kívánja a NATO és az EU keretében végzett védelmi feladatok tekintetében az egyenlő bánásmódot azzal, hogy a fegyveres erők ellátása mentesül a hozzáadottérték-adótól és a jövedéki adótól, amikor az ilyen erők bevetésére a saját tagállamukon kívül kerül sor, és a közös biztonság- és védelempolitika keretében védelmi feladatokat látnak el. A NATO és az EU által végzett védelmi feladatok közvetett adóügyi megítélésének harmonizálásával a kezdeményezés elismeri a közös biztonság- és védelempolitika, valamint a katonai mobilitás növekvő fontosságát.

38. A Tanács adóügyi munkacsoportja 2019. május 16-án ismertette a javaslatot. A megbeszélések folytatódni fognak az EU finn elnöksége alatt. A Bizottság üdvözlőné, ha a Tanács a lehető leghamarabb elfogadná a javaslatot.

VI. HATÁROKON ÁTNYÚLÓ FORGALMI ENGEDÉLY

39. Az Európai Védelmi Ügynökség továbbfejlesztette a tevékenységeket ezen a területen, különösen „A határokon átnyúló forgalmi engedélyekre vonatkozó eljárások optimalizálása Európában” program, az uniós multimodális szállítási központ, valamint a légi közlekedés tekintetében a diplomáciai engedélyekre vonatkozó technikai megállapodás keretében. 23 uniós tagállam csatlakozott az Európai Védelmi Ügynökség „A határokon átnyúló forgalmi engedélyekre vonatkozó eljárások optimalizálása Európában” programjáról szóló megállapodáshoz, amelynek aláírására az Európai Védelmi Ügynökség irányítóbizottságának 2019. május 14-i üléséhez kapcsolódóan került sor. Ez a program a határokon átnyúló eljárások harmonizálásával és egyszerűsítésével, a felszíni és a légi mozgásokra, valamint a diplomáciai engedélyezési eljárásokra összpontosítva, fokozni fogja és megkönnyíti az uniós tagállamok katonai mozgását a műveleti kapacitás, a gyakorlatok és a napi tevékenységek vonatkozásában.
40. E tevékenységeket kiegészítve, az uniós multimodális szállítási központra vonatkozóan 2013-ban indult projekt hozzájárult a csapatok mozgását elősegítő földrajzi hálózat létrehozásához. Jelenleg 14 uniós tagállam vesz részt ebben a projektben. Az uniós multimodális szállítási központra vonatkozó projekt keretében jelenleg aláírásra vár egy technikai megállapodás a határokon átnyúló mozgásról és a felszíni szállításról. A diplomáciai engedélyekre vonatkozó technikai megállapodás a légi közlekedés tekintetében a diplomáciai engedélyek előzetes jóváhagyását tervezi. 20 uniós tagállam írta alá ezt a 2012-ben született megállapodást. Az uniós multimodális szállítási központtal és a diplomáciai engedélyekkel foglalkozó projekt eredményei egyaránt továbbra is hozzájárulnak a határokon átnyúló forgalmi engedélyekre vonatkozó program összefüggésében végrehajtott tevékenységekhez.

VII. EGYÉB KÉRDÉSEK

41. A cselekvési terv utalt továbbá bizonyos jogi szempontokra, például a katonai mobilitásra vonatkozó uniós SOFA-megállapodás lehetséges hatásaira. A 2003-ban aláírt uniós SOFA-megállapodás²⁵ 2019. április 1-jén lépett hatályba, az Írország általi megerősítését követően. A megállapodás az uniós intézményekbe, valamint a parancsnokságokra és a fegyveres

²⁵ Megállapodás az Európai Unió tagállamai között az uniós intézményekbe, valamint a parancsnokságokra és a fegyveres erökhöz kiküldött, az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkének (2) bekezdésében szereplő feladatok, beleértve a gyakorlatokat, előkészítésének és végrehajtásának összefüggésében az EU rendelkezésére bocsátható katonai és polgári személyzet, valamint az ebben az összefüggésben az Európai Unió rendelkezésére álló tagállami katonai és polgári személyzet jogállásáról (EU SOFA) (HL C 321., 2003.12.31., 6. o.).

erőkhöz kiküldött olyan katonai és polgári személyzet jogállásával foglalkozik, amely az EUSZ 42. cikkében szereplő feladatok, beleértve a gyakorlatokat, előkészítésének és végrehajtásának összefüggésében az EU rendelkezésére bocsátható.

42. Az Európai Védelmi Ügynökség felmérést végzett a nemzeti jogszabályi keretek feltérképezése érdekében, s ennek során a mobilitással kapcsolatos korlátozásokra, valamint a nemzetközi jogi eszközök és eljárások nemzeti értelmezésére összpontosított. A Bizottság szolgálatai és az Európai Védelmi Ügynökség fel fogják használni e felmérés eredményeit munkájuk során.
43. Továbbá, a cselekvési terv elismerte annak fontosságát, hogy a katonai mobilitás relevanciája tükröződjön egyéb olyan horizontális kérdések összefüggésében, mint például a hibrid fenyegetések leküzdése. A hibrid fenyegetésekkel szembeni fellépés közös keretében²⁶ szereplő 22 intézkedés végrehajtása során két intézkedés – a 3. intézkedés (Stratégiai kommunikáció) és a 7. intézkedés (A kritikus közlekedési infrastruktúra védelme) – minősült relevánsnak a katonai mobilitás szempontjából. Mindkét intézkedés végrehajtása folyamatban van, és a katonai mobilitásra való közvetlen hivatkozás megjelenhet a közös keret lehetséges jövőbeli felülvizsgálata során az említett két területen jelentkező lehetséges fenyegetések részletes ismertetése céljából.

VIII. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS TOVÁBBI LÉPÉSEK

44. A cselekvési terv elindítása óta valamennyi területen jelentős és kézzelfogható eredmények születtek, és kulcsfontosságú dokumentumok kerültek kidolgozására, nevezetesen a katonai követelmények, a hiányelemzés, valamint a hozzáadottérték-adó módosítására vonatkozó javaslat. További kézzelfogható eredmény, hogy az Európai Védelmi Ügynökség 23 uniós tagállama aláírta a határokon átnyúló európai forgalmi engedélyekre vonatkozó eljárások programjáról szóló megállapodást. Emellett jelentős előrehaladás történt olyan területeken, mint például a veszélyes áruk szállítása és a vámügyek.
45. Ez az előrehaladás nem lett volna lehetséges az uniós tagállamok összkormányzati részvétele nélkül a nemzeti szuverenitás és döntéshozatal tiszteletben tartása mellett, valamint a Bizottság szolgálatai, az Európai Külügyi Szolgálat, beleértve az Európai Unió Katonai Törzsét, és az Európai Védelmi Ügynökség szoros és folyamatos együttműködése nélkül. Az EU és a NATO közötti strukturált párbeszéd tovább fogja fokozni a katonai mobilitással kapcsolatos együttműködést. A Bizottság és a főképvisező üdvözli ezt a megközelítést, és elkötelezte magát a munka ugyanolyan módon és ütemben történő folytatása mellett.
46. A következő eredményjelentés ismertetésére 2020 nyarának végén kerül sor.

²⁶ Közös közlemény az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: A hibrid fenyegetésekkel szembeni fellépés közös kerete – európai uniós válasz (JOIN(2016) 018 final).